

Doi: 10.14686/BUFEAD.201428192

Eğitimci Gözüyle Bartın Kadınlar Pazarında Çalışan Kadınların Hayata İlişkin Görüşlerinin Değerlendirilmesi*

Yrd. Doç. Dr. Gülsün ŞAHAN

Bartın Üniversitesi
Eğitim Fakültesi
gulsunsahan@hotmail.com

İrem ALTAÇ

MEB
secondlife_@hotmail.com

Havva Duygu YASA

MEB
h.duygu_aras@hotmail.com

Ferhat AY

MEB
ferhatay32@hotmail.com

Şaban ŞEN

Adalet Bakanlığı
saban.sen@adalet.gov.tr

Özet: Bu çalışmada, Bartın Kadınlar Pazarı'ndaki kadınların eğitime ve kadının sosyal hayattaki yerine ilişkin bakış açıları belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırmanın amacı, semt pazarlarında satış yapan kadınların eğitim, sağlık, teknoloji, aile içi şiddet, siyaset gibi sosyal hayata ilişkin görüşlerini belirlemektir. Araştırmada nitel araştırma tekniği kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, Bartın Kadınlar Pazarı'nda (Galla Bazarı) satış yapan 24 kadın oluşturmaktadır. Araştırmada kolay ulaşılabilir durum örnekleme seçilmiş, veriler bireysel görüşme tekniği ile toplanmıştır. Çalışmada yer alan kadınlar tesadüfi olarak seçilmiş ve gönüllü olanlar ile görüşme yapılmıştır. Elde edilen veriler içerik analizi ile çözümlenmiştir. Araştırma sonuçları arasında kadınların evlenme yaşının erken olmaması, öncelikle kızların okuyup iş sahibi olması gerektiği yer alırken, kadınların eğitimi konusuna ağırlık verilmesi, semt pazarlarında çalışma olanaklarının iyileştirilmesi gerektiği gibi öneriler ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Semt pazarları, kadınlar pazarı, çalışan kadın

An Assessment about the Perceptions of the Women Working in Bartın Bazaar of Ladies on Life through the Eyes of Educators

Abstract: In this study, the perspectives of women in Bartın Bazaar of Ladies on education and the place of women in social life were tried to be determined. The overall objective of the study is to determine the views of the women who sell in the local bazaars on the social life, such as education, health, technology, domestic violence and politics. The research was prepared in qualitative research type. 24 women selling in Bartın Bazaar of Ladies (Galla Bazarı) constituted the working group of the study. Convenience sampling was selected for the study, Individual interviews were used for data collection. The women taking place in the study were randomly selected and the voluntary ones were interviewed. The survey questions were presented to the expert opinion, the views were obtained through the interview form including open-ended questions. The data obtained were analyzed using content analysis. According to the results obstacles ahead of girls education should be removed and necessary precautions against early marriages should be taken. The findings obtained from the research were interpreted and it was recommended that priority should be given to education and the working opportunities in local bazaars should be improved.

Key Words: Neighborhood Markets, Market Women, Working Women

* Bu çalışma, 4-6 Eylül 2014 tarihinde yapılan 23. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı'nda sunulan sözlü bildirinin genişletilmiş şeklidir.

GİRİŞ

Dünya nüfusunun yaklaşık yarısını kadınlar oluşturmaktadır. Türkiyede kadınların ekonomik ve toplumsal hayata katılım oranları nüfusları ile orantılı değildir. Çalışan kadınlar genellikle belli sektörlere yığılmış vaziyette çalışmaktadırlar. Kadınların nitelsiz işlerde ve aile işçisi olarak çalışması bir diğer sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Günümüzde kadın erkek eşitliğinin önem kazandığı ülkelerde bir yandan kadınların işgücü piyasasına hazırlanmaları (eğitim, meslek seçimi gibi), işgücü piyasasında ücretlendirme, çalışma koşulları, yükselme olanakları gibi karşılaştıkları koşullar açısından fırsat eşitliği sağlanmaya çalışılırken, öte yandan kadının geleneksel sorumluluklarının bir ölçüde de olsa azaltılması ve iş yaşamıyla uyumlaştırılmasına çalışılmaktadır (Koray vd. 2000, 219, Kocacık ve Gökkaya, 2005). Toplumsal cinsiyet rolleri bakımından kadının ev hayatından sorumlu olması çalışma hayatında yer alması sürecini geciktirmiştir. Eyüboğlu vd. (2000) tarafından yapılan bir çalışmada, Türkiye’de kadınların çocuk bakımının aksatması, ev düzeninin bozulması ve işyerinde yabancı erkeklerle bir arada olmanın olumsuz algılanması onların çalışma hayatından uzak kalmalarının ardında yatan temel nedenler arasında olduğu belirlenmiştir (Akt. Sevim &Kuzgun, 2004). Kadınların büyük bir kısmı, toplumdaki üretim faaliyetlerinden uzak kalmakta ve kendilerine küçük yaşlardan itibaren öğretilip benimsetilen toplumsal cinsiyet, düşünce ve davranış kalıplarına göre beceriler edinmektedir. Kimi zaman bu beceriler onlara evdeki işlerinin bir tür uzantısı olan mesleklerde ve çalışma alanlarında istihdam olanaklarını açmaktadır (Duruoğlu, 2007). “Toplumda kadınların ekonomik özgürlüklerini kazanması onların kendilerine olan güvenlerinin artmasına ve toplum içinde iyi işler yapabileceklerine kanıt olarak gösterilebilir. Günümüzde meydana gelen küreselleşmenin de etkileri ile birlikte kadınların hayatlarında ve sosyal ilişkilerinde önemli değişimler meydana gelmiştir” (Ersoy, 2009). Aile içindeki iş bölümü olarak bakıldığında geleneksel toplumda ev içi işleri yerine getiren kadın, artık modern sosyal hayat içerisinde erkeklerin yaptığı işlere paralellik gösteren işlerde çalışmaya başlamış ve bu şekilde cinsiyet rolleri birbirine yakınlaşmıştır. Ev hayatı ile iş yaşamını bir arada yürütmeye çalışan kadının iş yaşamına katılması onun bir yandan sosyalleşmesi ve özgürlüğü için büyük bir adım iken iş yükü bakımından kadın yine ezilen taraf olmuştur. Modern çağda iş hayatında yer alan kadın, sosyal hayat içerisinde kendisini daha fazla gösterirken, artan sorumlulukları beraberinde yeni problemlerin de doğmasına neden olmuştur. Toplumumuzun ataerkil bir yapıya sahip olması, erkeklerin daha baskın yapıda olmaları kadınların iş hayatı için zorluklar yaratmaktadır. Aile içi ilişkilerde geleneksel rollerin sürdüğü ve geleneksel rollerin henüz tam

olarak değişmediği bir ortamda kadınların çalışması, ev içi sorumluluklarına ek bir yükü de beraberinde getirmiştir. Bu sürece yeteri kadar destek çıkmayan ya da yeteri kadar aile içinde iş bölümü yapmayan eşler arasında çoğu zaman uyumsuzluklar ve huzursuzluklar yaşanmıştır (Ersoy, 2009). Toplumsal cinsiyet rollerinin verdiği yükten kurtulamayan kadın, iş hayatında yer almasından dolayı bir de toplum içinde çeşitli söylemlere maruz kalmıştır. Toplumun büyük çoğunluğunun kadın iş gücüne yönelik geleneksel bakış tarzının hala sürdüğü gözlenmektedir (Sevim & Kuzgun, 2004). “Kadın girişimcilerin yaşadığı sorunların tespiti ve bu sorunların çözümü için yapılacak çalışmaların toplumu daha ileri bir safhaya taşıyacağı açıktır” (Sayın, 2011). Bunun için öncelikle aile içindeki iş bölümü ve eşler arasındaki ilişkiyi irdelemek gerekir. Yıllar içinde kadının iş yaşamında yer almasındaki gelişmelerle birlikte, mesleki bakımdan hayata katılma süreçlerinde, Türk kadınının halen kat etmesi gereken uzun ve kolay olmayan bir yol olduğu gerçeğini vurgulanmaktadır (Doğramacı, 2008). Kent yaşamında çeşitli mesleklerde kendini gösteren kadın kırsal yaşamda da hayatını sürdürebilmek adına çeşitli uğraşlar edinmektedir. Türkiye’de kırsal alanda tarım sektöründe 8,5 milyon nüfus istihdam ediliyor ve bunun yüzde 51’ini kadınlar oluşturuyor (Batur ve diğer. 2008). Geleneksel yapı içerisinde ele alındığında kadınların ev işlerinin yanı sıra bahçe ve tarla işleriyle meşgul oldukları söylenebilir. Bu şekilde kadın hem ailesinin ihtiyacı olan ürünleri elde etmekte hem de ihtiyaç fazlası ürünü ticarete dönüştürüp ailesine ve kendisine gelir kazandırmaktadır. Bu şekilde kadınların ürün elde etmek için çalışmaları ve ürünü pazarlamaları onların hayata bakış açılarında çeşitli değişikliklere neden olur. Kırsal yaşamda evlerini geçindirmek ve bilhassa aile ekonomisine katkıda bulunmak isteyen kadınlar kendi çabaları ile yetiştirdikleri ürünleri halka sunmak için çeşitli pazarlarda satış yapmaktadırlar.

“Pazar en genel anlamıyla, esnafın kendi ürettiği ya da aracı olarak satın aldığı ürünleri, haftanın belirli günlerinde satabildiği halka açık veya kapalı alanlardır şeklinde tanımlanabilir” (Gavcar, Uçma & Köroğlu; 2006). Kasabalar ve kırsal yerleşim yerlerinde genellikle haftanın belirli bir günü belirli bir yerde kurulan pazarlar, şehirlerde de çeşitli zamanlarda farklı kesimlerde ya da haftanın farklı günlerinde aynı mekânda kurulan düzenli semt pazarları şeklinde yer almaktadır (Çelikoğlu & Koday 2011). Mitchell ve Özgüç’e (2000) göre; pazarlar, bir ülke ya da toplumun kültürünün parçasıdır. Haftalık pazarlar geçmişten günümüze değin toplumsal yaşamın önemli bir unsuru olmayı sürdüren yapılardır. Yerleşme sisteminde farklı kademelerde ortaya çıkan haftalık pazarlar, farklı amaçlara hizmet etmekte; dolayısıyla farklı işlevlere sahip olabilmektedirler. İstihdam, ucuzluk, sosyal etkileşim, statü sergileme fırsatı bu

işlevler arasında yer almaktadır (Aliağaoğlu, 2012). Kırsal yerleşmelerde kurulan pazarlar bir yandan kır sakinlerinin temel maddelere olan taleplerine cevap verirken bir yandan da hem onlara üretim fazlası ürünlerini pazarlama, hem de bir toplumsal kaynaşma ortamı sağlarlar (Çelikoğlu & Koday 2011). “Tarih boyunca alışveriş alanlarının gelişimi sadece ticaretin ekonomik boyutuna bağlı olarak değil, teknolojiye ve alışverişin sosyal hayattaki yerine bağlı olarak da değişim göstermiştir” (Mert, 2000). Semt pazarları bu özellikleri ile varlığını günümüze kadar sürdüren alışveriş mekânları olmuşlardır. Türkiye’nin çeşitli yörelerinde yetiştirdikleri ürünleri semt pazarlarında satmaya çalışan kadınların en tipik örneği araştırmanın da örneğini oluşturan Bartın Kadınlar Pazarı’dır. Şehrin merkezinde yer alan bu pazar Salı ve Cuma günleri kurulmaktadır. Üstü kapalı alanda, kendi ürettikleri, meyve, sebze, yağ, yumurta, peynir, yoğurt gibi ürünleri satan kadınlardan oluşan ve halk pazarı olarak da adlandırılan bu pazar yörede Galla Bazarı adı ile bilinir. Pazarda satıcıların tamamını köylü ev hanımları oluşturmaktadır (Çelikoğlu&Koday, 2011). Bartın Kadınlar Pazarı’nda (Galla Bazarı) kendi ürünlerini satan kadınlara yönelik yapılan bu çalışmanın amacı; kadınların eğitimle bağlantılı olarak hayatın çeşitli konularında görüşlerini almak, ev işlerinin yanında bağ bahçe işleriyle, hayvan bakımıyla ilgilenen bu kadınlarımızın eğitime ve hayata bakış açılarını belirlemeye çalışmaktır. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

- 1.Kaç yaşında evlendiniz? Sizce kadınların evlenme yaşı kaç olmalı?
- 2.Hangi günler pazara geliyorsunuz? Pazara gelmediğiniz günler neler yapıyorsunuz? İş hayatında karşılaştığınız sorunlar var mı? Var ise nelerdir? Eşiniz pazarda çalışmanız konusunda destekliyor mu?
- 3.Sağlık kuruluşlarına kolay ulaşabiliyor musunuz?
- 4.Son yıllarda aile içi şiddet ile ilgili “Ailenin Korunmasına Dair Kanun “çıktı. Siz bu kararı daha önce duymuş muydunuz? Aile içi şiddet ile ilgili düşünceleriniz nelerdir?
- 5.Teknolojik aletler bilgisayar, cep telefonu vs. kullanıyor musunuz, kullanımda zorlanıyor musunuz?
- 6.Herhangi bir kursa katıldınız mı? Kursa gitmek isterseniz hangi kursları tercih edersiniz?
- 7.Kadınların siyasette yer alması ile ilgili ne düşünüyorsunuz? Sizce kadınlardan muhtar, milletvekili vs. olur mu?

8.Hayatınızı değiştirme fırsatınız olsa neleri değiştirirsiniz, neden? Okusaydınız ne olmak isterdiniz?

YÖNTEM

Araştırma nitel araştırma türünde hazırlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, Bartın Kadınlar Pazarında satış yapan 24 kadın oluşturmaktadır. Nitel araştırmalar; görüşme, gözlem ve doküman analizi gibi veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı olay ve algıların doğal ortamında gerçekçi ve bütüncül bir şekilde ortaya konulmasını amaçlayan bir sürecin izlendiği araştırmalardır (Yıldırım &Şimşek, 2008). Araştırmanın çalışma grubu kolay ulaşılabilir durum örnekleme yöntemiyle seçilmiştir. Araştırmaya katılan katılımcıların yaşları 21-65 yaş aralığında değişmektedir. 20-29 yaş arası 4, 30-39 yaş arası 1, 40-49 arası 5, 50-59 arası 7, 60-65 arası 7 kişidir. Katılımcıların yarısından fazlasının 50 yaşın üstünde olduğu anlaşılmaktadır. On dört kişi ilkokul, iki kişi ortaokul, bir kişi lise mezunudur. Altı kişinin hiç okuma yazma bilmediği, bir kişinin de herhangi bir okuldan mezun olmadığı ancak okur-yazar olduğu anlaşılmıştır. Katılımcılardan biri bir, onu iki, yedisi üç, biri dört ve dördü ise beş çocuk sahibidir. Katılımcıların çocuklarının eğitim düzeylerine baktığımızda; üç kadının çocuğunun henüz öğrenim çağına gelmediği görülmektedir. Diğer katılımcıların çocukları ise üniversite, lise, ortaokul ve ilkokulda öğrenimlerine devam etmekte olup, beş katılımcının çocukları ilkokul mezunudur. Katılımcıların evlilik yaşlarına bakıldığında; bir katılımcının bekâr olduğu, diğer katılımcıların ise 16-26 yaş arasında evlendikleri görülmektedir.

Araştırma verilerinin toplanmasında bireysel görüşme tekniği kullanılmıştır. Çalışma konusu hakkında derinlemesine bilgi edinmek amacıyla araştırmacılar tarafından yarı yapılandırılmış açık uçlu görüşme formu hazırlanmıştır. Formların hazırlanması sürecinde öncelikle literatür taraması yapılmış ve kadınların sorunlarına ilişkin önemli kavramlar tespit edilmiştir. Bu işlemler sonucunda sekiz sorudan oluşan, açık uçlu, yarı yapılandırılmış soru formu elde edilmiştir. Soru formu eğitim fakültesi öğretim üyelerinin görüşüne sunulmuş uygulama öncesi kontrol edilmiştir. Çalışma grubunda yer alan kadınlar salı ve cuma günleri kurulan pazarda tesadüfi olarak seçilmiş ve gönüllü olanlar ile görüşme yapılmıştır. Görüşler ses kayıt cihazına kayıt edilerek ve not tutularak alınmıştır. Elde edilen veriler içerik analizi ile çözümlenmiştir. İçerik analizinde önce elde edilen görüşler (K1, K2....K24) numaralandırılmış, bilgisayara aynen aktarılmıştır. Ortak kodlar bir araya getirilerek araştırma soruları doğrultusunda temalar oluşturulmuştur. Bulgular yorumlanmış, doğrudan aktarımlara da yer verilmiştir.

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde araştırmanın yapıldığı katılımcıların kişisel bilgileri ile kadınlara yöneltilen evlenme yaşı, pazar, eş desteği, sağlık, aile içi şiddet, teknolojik alet kullanımı katıldıkları kurslar, siyasete katılım ve hayata ilişkin sorular analiz edilmiş, elde edilen bulgular yorumlanmıştır. İlk sırada kadınların evlenme yaşına ilişkin bulgular yer almaktadır.

1. Kadınların Evlenme Yaşına İlişkin Bulgular

Bartın kadınlar pazarında organik ürün satan kadınlara ilk sırada kaç yaşında evlendiklerini ve evlenme yaşının kaç olması gerektiği sorulmuş olup evlenme yaşlarının 16 ila 26 yaş arasında değişiklik gösterdiği anlaşılmıştır. Kadınların beşi 16, altısı 17, üçü 18, dördü 19, biri 20, biri 21, biri 23, biri 25, bir tanesi de 26 yaşında evlendiğini, bir katılımcı da bekâr olduğunu belirtmiştir ve evlenme yaşları 16-26 yaş arasında dağılmaktadır. “Sizce evlenme yaşı kaç olmalıdır?” sorusuna ise bir katılımcı 18 olması gerektiğini, diğer katılımcılar da 20-25 yaşlar arasında olması gerektiğini belirtmişlerdir. Bu konuda bir katılımcı;

“Önceden okuma yoktu. İlkokuldan çıktın mı evleniyorlardı. Şimdi çocukları okutuyoruz. 17 yaşında evlenilmez. Evlenme yaşı daha geç olmalıdır. Ekmeğini eline almalı (K21)” diyerek bu konudaki düşüncelerini dile getirirken başka bir katılımcı;

“20-25 olmalı, bizim zamanımızda 20’yi geçti mi bir kız evde kalıyordu, öyleydi. 20 şimdi tam uçar çavır 20’den sonra tabii duraklıyor kızlar. Cahil oluyorlar, kim ne derse kanyorlar. Siz daha iyi biliyorsunuz. 20’den sonra daha oturaklı, mantıklı düşünebiliyorlar (K19).” diyerek bu konudaki görüşünü ifade etmiştir. Katılımcıların 16-26 yaşlar arasında evlendikleri ancak evlenme yaşının erken olmaması gerektiği konusunda benzer görüşte oldukları, öncelikle kızların okuyup iş sahibi olması gerektiğini düşündükleri anlaşılmaktadır.

2. Pazara İlişkin Bulgular

Bartın kadınlar pazarında çalışan kadınlara ikinci sırada pazara hangi günler geldikleri, gelmedikleri günlerde hangi işlerle uğraştıkları, pazarda sorunlarla karşılaşılıp karşılaşmadıkları, eşlerinin çalışma konusundaki düşünceleri sorulmuş olup, katılımcılardan on dokuz tanesi Salı ve Cuma günleri, beş tanesi Salı ve ya Cuma günleri geldiklerini belirtmişlerdir. Pazara satışı yapmaya Salı ya da Cuma günü gelmelerini ise, bağ bahçe işlerini yetiştirme durumlarına göre değiştiği cevabını vermişlerdir. Bu konuda bir katılımcı;

“Salı Cuma geliyorum. Buraya gelmediğim günler evde bahçe yapıyorum. İneklere bakıyorum, ev işleri yapıyorum. (K14)” cevabını verirken başka bir katılımcı ise;

“Bazen Salı bazen Cuma geliyorum. Evde köy işlerimiz oluyor, yetiştiremiyoruz “(K15) cevabını vermişlerdir. Katılımcıların pazarda karşılaştığı sorunlar ile ilgili verilen cevaplar analiz edildiğinde katılımcıların genellikle müşterilerle ilgili problem yaşadıkları belirlenmiştir. Bunun dışında yaşanan problemler ise katılımcıların; pazarda yer bulma sıkıntısı ve sıcak-soğuk hava şartlarından olumsuz etkilenmeleridir. Bir katılımcı problemini;

“Yerim yok burada. Bak iki köylük yerim vardı, bir köycük yerim kaldı. Domates kasasıyla oturuyordum buraya. On tane kasayla, iki üç küfeyle. Şimdi bir tek küfe sokuyorum buraya. Yer istiyorum buraya. Yer sıkıntısı yaşıyorum, bak. Benim başka ne rahatsızlığım olacak, yok. Yerim yok, yerimi aldılar elimden (K16).” şeklinde dile getirirken katılımcılardan bir diğeri de;

“İş hayatımda müşterilerle sorunlarımız oluyor. Bunun yanında soğuk havalarda çalışmak zor oluyor (K1)” demektedir. Eşlerin pazara gelme konusundaki desteklerine ilişkin alınan cevaplar incelendiğinde kadınların çoğunun eşlerden destek aldıklarını, beş kadın pazarda eşi ile birlikte çalıştığını, diğerleri de eşlerinin çalışmalarına karşı çıkmadıklarını belirtmiştir. Bu konuda bir katılımcı;

“Eşim pazara gelmem konusunda destek veriyor. Bahçe sulamasında ve ilaçlamada bana yardımcı oluyor (K2)” şeklinde dile getirirken başka bir katılımcı;

“Eşim, pazara getirdiğim ürünlerin taşınmasında yardımcı oluyor. Arabamız var ve beni pazara bırakıyor (K20)” demektedir. Özellikle kadının evlilikteki durumu, toplumdaki durumun açık bir göstergesidir. Bu görüşten yola çıkılarak; aile geçiminde ekonomik anlamda sorumluluk yükü almış bayanlara, çalışmalarına destek veren aynı zamanda onlara yardımcı olan eşlerin bulunması ve bu durumun giderek artması toplum yapısının da olumlu yönde değişim gösterdiğini kanıtlamaktadır.

3. Sağlık Kuruluşlarına Ulaşmaya İlişkin Bulgular

Pazarda çalışan kadınlara üçüncü sırada sağlık kuruluşlarına ulaşma ile ilgili bir soru yöneltilmiş, alınan görüşler analiz edildiğinde katılımcıların tamamının köylerinde sağlık kuruluşunun olmadığı anlaşılmış, köylerinin merkeze yakın olması nedeniyle sağlık kurumlarına kolay ulaştıklarını belirtmişlerdir. Bu konuda bir katılımcı;

“Sağlık kuruluşlarına kolayca ulaşıyoruz. Ancak önemli rahatsızlıklarımızda Bartın’ a gelmek zorunda kalıyoruz (K1)” şeklinde yanıt verirken başka bir katılımcı ise;

“Köyde sağlık ocağı yok, buraya geliyoruz. Oluyor bizim her an arabamız var, servisimiz var. Belediyeden öyle sorunumuz yok (K12)” diyerek sağlık hizmeti alma durumlarını açıklamıştır. Bartın’ın ilçe ve köylerinin merkeze yakın konumda olması, pazara gelen kadınların sağlık merkezlerine ulaşımında da sıkıntı yaşamadıklarını göstermektedir.

4. Aile İçi Şiddet ve Koruma Kanununa İlişkin Bulgular

Kadınlara dördüncü sırada aile içi şiddete yönelik alınan “koruma kararı”ndan haberlerinin olup olmadığı ve aile içi şiddet ile ilgili düşünceleri sorulmuş, katılımcılardan yirmi biri bu kanun hakkında bilgilerinin olduğunu üç katılımcı ise; bu kanun hakkında bilgisinin olmadığını söylemiştir. Bir katılımcı kanunun yeterli olduğunu ve amacına ulaştığını söylerken diğer bir katılımcı bu kanunun iyi olduğunu ama yeterli olmadığını belirtmiştir. Bu konu ile ilgili bir katılımcı;

“Bu kanun hakkında bilgim var. Uzaklaştırma kararı almasına rağmen eş şiddet görebiliyor. Hatta öldürebiliyor. Basında yer alan haberleri hepimiz duyuyoruz. Bu kanunun faydalı olduğunu düşünüyorum ama uzaklaştırma cezası yerine direkt hapis cezası verilmeli (K20)” diyerek görüşlerini belirtmiştir. Başka bir katılımcı da;

“Evet, evet tabii... Biliyorum, uzaklaşıyor ama adam gine yapacağını yapıyor kadına mesela. Ama onu bi devlet, bi polis korusa. Kadın gene mağdur gene mağdur. Başımıza gelmedi ama duyuyoruz etrafta (K19)” diyerek kanun hakkındaki düşüncelerini dile getirmiştir. Bu kanun hakkında bilgisi olmayan başka bir katılımcı da;

“Hayır duymadım. Aileye şiddet olmamalı. Hanımlar zaten bağda bahçede çok üzülüyor, çalışıyor yani ev işiyle yetiyo uğraştığı. Çok yükü var. Yani olmamalı (K12)” diyerek görüşlerini dile getirmiştir. Bu konu ile ilgili bir katılımcı;

“Aileler problemlerini şiddetle değil her konuda konuşarak problemlere çözüm üretmelidirler. Aile içinde şiddet olmamalıdır (K20)” derken başka bir katılımcı aile içi şiddet yaşandıktan sonra çiftler arasında yaşanacak sorunlara dikkat çekerek şunları belirtmiştir:

“Olmaması gereken şeyler. Yarın mesela hadi ayrılıp bitti diyelim bitmediğini düşün. İyi bir şey mi? Değil. Yarın yine bir araya geldiği zaman yüz yüze bakıyorlar, aynı masaya oturup yemek yiyorlar, bir odayı bir yatağı bölüşüyorlar mesela olması gereken şey bu mu? Değil

(K19)” diyerek düşüncelerini dile getirmiştir. Katılımcıların çoğunun aile içi şiddetin olmaması gerektiğini düşündükleri anlaşılmaktadır. Bu kanunu ayrılıkların sebebi olarak gören bir katılımcı ise;

“Televizyonlar öyle bir şeyler söylüyorlar emme... Kadınlar kocalarına karşı gelmeyince, kocalarda kızmaz. Erkekler haksız yere hiç kızmazlar (K8)” diyerek düşüncelerini paylaşmıştır. Bu katılımcı kadınların erkeklere boyun eğmesi gerektiğini, uysal kadınlara kocalarının kızmayacağını düşünmektedir.

5. Teknolojik Aletlerin Kullanımına İlişkin Bulgular

Katılımcılara beşinci sırada teknolojik aletler, bilgisayar cep telefonu vs. kullanımı ile ilgili bir soru yöneltilmiş, alınan cevaplar analiz edildiğinde katılımcıların yirmisinin cep telefonu kullandığı belirlenirken dört katılımcının da cep telefonu kullanmadıkları tespit edilmiştir. Katılımcıların tamamına yakınının evinde bilgisayar, cep telefonu vs. olduğunu, birçok katılımcı bilgisayar kullanmakta zorlandığını belirtmiştir. Bu konu ile ilgili bir katılımcı;

“Evimizde teknolojik aletler var. Ben telefon kullanıyorum. Bilgisayarı çocuklar kullanıyorlar. Bilgisayar kullanmayı merak etmiyorum andan dolayı da kullanmak istemiyorum (K21)” derken bir diğer katılımcı;

“Ben bilgisayarı kullanamıyorum. Telefonum var, bilgisayarı istesem kullanım da kullanamıyorum. Önceden, kardeşim var Almanya’da onlan görüşüyorduk, yazışuyorduk. Unuttum. Kullanıyordum aslında. Şimdi interneti kapattırdık (K19)”. Başka bir katılımcı ise;

“Çok fazla teknolojik alet kullanmıyorum. Sadece telefon kullanıyorum (K5)” diyerek görüşlerini paylaşmıştır. Başka bir katılımcı ise;

“Ben kullanıyordum, bıraktım. Çok şey oldu. Yanlış numara deyip kapatılıyor. Kötüye kullandıkları için kullanmayı düşünmüyorum (K12)” diyerek neden telefon kullanmadığını dile getirmiştir. Görüşler genel olarak incelendiğinde kadınların çoğunun telefon kullandığı ancak tablet, bilgisayar kullanmadığı görülmektedir. Kadınların eğitim düzeyleri de dikkate alındığında bu sonucun normal olduğu, ancak ülkelerin bilgi toplumuna dönüşebilmeleri için eğitim düzeyinin yükselmesi gerektiği söylenebilir.

6. Katıldıkları Kurslara İlişkin Bulgular

Katılımcılara altıncı sırada herhangi bir kursa katılıp katılmadıklarını, hangi kursa katılmayı tercih edeceklerine ilişkin cevapları analiz edildiğinde on dört katılımcının daha

önceden herhangi bir kursa katılmadığı, on katılımcının ise çeşitli kurslara katıldıkları görülmektedir. Bir katılımcı Kuran kursuna devam ettiğini belirtmiştir. Katılımcıların gittikleri kurslar arasında Kuran kursu, okuma yazma kursu, dikiş nakış kursu, yağlı boya kursu, el işi kursu gibi kurslar yer almaktadır. Bu konu ile ilgili bir katılımcı;

"6 yaşlarındayken Kuran kursuna gittim. Okuma yazma kursuna gittim. Şu an yakınımızda yine Kuran kursu var ama gitmek için vaktim yok (K5)" derken başka bir katılımcı;

"3-4 tane çocuk varken fırsat olmadı. Bi yol Ali okuluna gittik, onda da bir şey beceremedik. A'ları B'leri biliyom, onu da alışamadım. Bunu yapıyosuy (Pazar satışı) bir yaşında uşak kucakta,3-4 tane peşiyde arkanda, onlarlan ney alışçay gızım ,bişeye alışamaduk? Elişi zaten yapamam. Kuran kursu'da.. Ben cahilim, ney bilem ben? Şurdaki kâğıtta yazı var, ben bunuy ney olduğunu bilmeyom ki... (K8)" Diyerek düşüncelerini dile getirmiştir. Başka bir katılımcı;

"Evet katıldım. Dil eğitimi ve yağlı boya kurslarına gittim (K3)" diyerek bu konu ile ilgili düşüncelerini dile getirmiştir. Katılımcıların hangi kurslara gitmek istedikleri ile ilgili soruya verdikleri cevaplar analiz edildiğinde üç katılımcı herhangi bir kursa gitmek istemediğini, katılımcılardan birisinin kursa gitmek için vaktinin olmadığını, diğerinin de kurslarda öğretecekleri şeyleri bildiğini belirtirken başka bir katılımcı da yaşlı olması sebebiyle kursa gitmek istemediğini belirtmiştir. Bir katılımcı;

"Halk eğitim merkezinin açtığı kurslara katılmayı düşünmüyorum. Çünkü orada açılan kurslarda öğretecekleri şeyleri ben zaten biliyorum (K23)" diyerek kursa gitmek istememesinin sebebini açıklamıştır. İki katılımcı ise el becerileri kursuna katılmak istediğini ve bir diğeri de Kuran Kursuna gitmek istediğini belirterek;

"Kursa katılmak istesem Kuran kursuna ve el becerileri kursuna gitmek isterdim (K20)" diye açıklama yapmıştır. Diğer bir katılımcı ise;

"Dikiş nakış kursuna katıldım. Yine dikiş nakış ve fide yetiştiriciliği kursu olsa giderim (K2)" demiştir. Bir katılımcı da fırsat bulsaydı okumak istediğini belirterek;

"Başka kurs olsa giderdim. Yeni yazı kursuna giderdim. Şimdiki yeni şeylere sizin okuduklarınıza gitmek isterdim mesela. Üniversiteye bile gitmek isterdim (K11)" şeklinde düşüncesine açıklamıştır. Bir diğer katılımcı ise;

“Pazarçılık ve fide yetiştiriciliği kursuna giderim (K5)” diyerek katılmak istediği kurs hakkında bilgi vermiştir. Kadınların katıldıkları ve katılmak istedikleri kurslar konusundaki görüşleri genel olarak incelendiğinde bazılarının çeşitli kurslara katıldığı, bazılarının da istedikleri kurs olursa katılacakları anlaşılmıştır. Kadınların kendilerini geliştirecek kurslara katılmalarının yararlı olacağı söylenebilir.

7. Kadınların Siyasette Yer Almalarına İlişkin Bulgular

Katılımcılara yedinci sırada kadınların siyasette yer alması ve kadınların muhtar, milletvekili olmaları ile ilgili bir soru yöneltilmiş, katılımcıların neredeyse tamamı kadınların siyasette yer alması gerektiğini ve kadınlardan da çok iyi muhtar, milletvekili olabileceğini belirtirken sadece bir kişi bu konuda tereddütleri olduğunu belirtmiştir. Katılımcılardan birisi;

“Kadınların siyasete atılması güzel bir şey. Çünkü kadının da siyaset ve yönetimde söz sahibi olması gerekir. Kadından muhtar, milletvekili olur (K1)” derken bir diğeri de;

“Olur neden olmasın ki..Beceren yapsın bu işi. Ben pazarçılık yapıyorum. Ben seneler sene alıp sattım. Beceren yapsın, gözünü açsın, ayaklarının üzerinde dursun. Mağdur olmasın kadın (K19)” diyerek düşüncesini açıklamıştır. Bir başka katılımcı;

“Kadınların siyasette yer alması çok güzel bir şey. Çevremden hiç aday olan olmadı. Çevremden aday olanlar olursa desteklerim tabi yapabilecek kapasitede biri olduğu zaman. Ben hiç aday olmayı düşünmedim. Meclisteki bayan vekillerin de bizi yeterince temsil ettiğini düşünmüyorum (K21)” demektedir. Kadınların siyasette yer almasını olumlu bulan bir kadın da;

“Neden olmasın? Ben yönetemem, çok güzel olur da. Kadın muhtarlarımız var, neden olmasın? Tansu Çiller başbakanı ya, neden olmasın (K6)” diyerek kadınlardan da siyasetçi olacağını, kadınların erkekler kadar iyi yapabileceklerini belirtmişlerdir. Kadınların siyasete ilişkin görüşleri genel olarak incelendiğinde kadınların tamamının siyasette kadınların da yer almasını olumlu buldukları anlaşılmaktadır. Ancak milletvekili oranlarına bakıldığında kadınların mecliste yeteri kadar temsil edilmediği söylenebilir.

8. Hayattan Beklentilere İlişkin Bulgular

Katılımcılara son sırada “hayatınızı değiştirme fırsatınız olsa neleri değiştirirsiniz, neden ve okusaydınız ne olmak isterdiniz” sorusu yöneltilmiş, verilen cevaplar analiz edildiğinde; 16 katılımcı hayatından memnun olduğunu hiçbir şeyi değiştirmek istemediğini, 8 katılımcı ise;

okumayı ve şimdi yaşadığı hayattan daha iyi bir mevkide olmayı istediklerini belirtmişlerdir. Bu konu ile ilgili bir katılımcı;

“Hayatımdan çok memnunum hiç bir şey değişmem. Çünkü kocam her istediğimi yapıyor. Benim gibi mutlu insan tek yani (K6)” cevabını verirken başka bir katılımcı da;

“En yüksek mertebelere kadar çıkardım. Beni okutsalardı zamanında çok kafalıydım ben. Okuma yazma kursuna gidince 3.günü akşamı harfleri birbirine katmaya başladım. Sen okumuşsun dedi öğretmen hanım bana. Gitmedim, ilk defa geliyorum dedim. Sen okusaymışın yaparmışsın dediler bana. Keşke okuyabilseydim. Şimdi okumam yazmam yok ama milyarları hesap ederim (K11)” şeklinde cevap verirken bir diğer katılımcı ise;

“Hayatımı değiştirmek istesem ormanın içinde bir evim olsun isterdim. Başka çevresinde kimse olmasın. Hayvanlarım olsun bahçem olsun onlarla meşgul olayım. Kısaca sesiz sakin kafamı dinlemek isterdim. Sağlık huzur isterdi.(K21)” diyerek düşüncelerini dile getirmiştir. Hayatından memnun olan ancak yine de bazı şeylerin değişmesini isteyen bir katılımcımız;

“Ben okumak istedim... Ama imkân yoktu. Biz köydeydik o zaman. Buraya ortaokula geldim bi dönem. Annem hamile kaldı, albayın da düğünü oldu. Beni okuldan aldılar ben bir sene gözyaşı döktüm aldılar diye. Ama imkân yoktu okumama. Ha okusaydım iyi bir yere gelirdim. Matematiğim çok iyiydi gene öyle. Deselerdi oku, okurdum. İmkânım olsa yaşım ilerlememiş olsa okurum. Ben çok isteyom okumayı. Ben evde bak otururum kitap okurum, gazete okurum (K19)” cevabını vermiştir. Araştırmaya katılan kadınların genel anlamda, hayatlarından memnun oldukları ancak eğitimlerine devam etmiş olsalar memurluk, kuran kursu hocalığı, öğretmenlik, doktorluk, hemşirelik, polislik ve avukatlık gibi meslekleri yapmak istedikleri görülmüştür. Bir katılımcı;

“Okumuş olsaydım polis olmak isterdim. İmkânımız olmadı için okuyamadık polis olamadık (K23)” diyerek görüşünü dile getirmiştir. Bulgular genel olarak incelendiğinde kadınların en çok hemşire olmak istedikleri bununla birlikte, memurluk, öğretmenlik gibi meslekleri de düşündükleri söylenebilir.

SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

Kadının toplum içindeki yeri oldukça önemlidir. Kadınlar, sosyal, kültürel, ekonomik vs. gibi yaşamın her alanında var olmuşlardır. Kadınların ekonomik hayata katılmaları yeni bir olgu değildir. Kadınlar tarihin ilk çağlarından itibaren çalışma hayatında yer almaktadırlar. Kadının

çalışması bazen aile içinde eşit şartların oluşması için önem arz ederken bazen de onların kendi ayakları üzerinde durmalarında son derece önemlidir. Kadının sosyal hayatta var olması aynı zamanda onların hayata ve hayatın bileşenlerine bakış açılarını değiştirmekte ve geliştirmektedir. Kadınların ekonomik hayata atılmalarındaki engellerden biri de erken evliliklerin olduğu söylenebilir. Araştırmada kadınların 16 yaş ve daha üstü yaşlarda evlendikleri ancak evlenme yaşının erken olmaması, öncelikle kızların okuyup iş sahibi olması gerektiğini düşündükleri yapılan araştırmaların da bu görüşleri desteklediği anlaşılmaktadır. Bir çalışmada on sekiz yaşına girene kadar her bireyin çocuk sayılması gerektiği, on sekiz yaşın altında evlenmenin eğitim seviyesi ve kız çocuklarının okutulma oranlarının artmasına bağlı olarak her geçen gün daha da yükseldiği belirtilmektedir (Bayraktar, 2012). Bir diğer çalışmada ise erken yaşta yapılan evlilikler kızların toplumda dezavantajlı konumunu pekiştirdiği ve hayata yeterince hazırlanmadan atıldıkları, duygusal ve fiziksel gelişimleri tamamlanmadan, kendi istekleri ile ya da ailelerinin baskısı ile evlendikleri konusu dikkat çekmektedir (Keçe,2011). Erken evlilikler ekonomik yetersizliğe, eğitimsizliğe, aile içi şiddete, çevre baskısına, eksik ve yetersiz dini inanışlara neden olmakta, kızların insan haklarını kullanılmasını engellemesine, kadının statüsünün düşmesine, başta eğitim olmak üzere temel haklarının ellerinden alınmasına neden olmaktadır (TBMM, 2009). Pazarda çalışan kadınların çoğunlukla müşterilerle ilgili problem yaşadıkları pazarda yer bulma ve sıcak-soğuk hava şartlarından olumsuz etkilendikleri, eşlerin pazara gelme konusunda destek oldukları, çalışmalarına karşı çıkmadıkları anlaşılmaktadır. Türkiye’de kadınların iş hayatına katılımları da beklenen düzeyde olmamaktadır. Susam’a (2013) göre; günümüzde giderek artan sayıda kadının çalışma yaşamına katıldığı görülmektedir. Ancak, kadının ev dışında ücretli veya ücretsiz aile işçisi olarak çalışması onu diğer rollerinden biraz uzaklaştırmış olsa bile; kadınlar çoğu zaman sahip olduğu yeni rollerle birlikte, devam eden ev içi rollerini de yerine getirmek zorundadır. Bunun yanında çalışma koşulları ve karşılaştıkları zorluklar, onun ev-iş bütünlüğü içindeki yaşamını zorlaştırıcı bir etken olmuştur. TUIK’in (2014) yaptığı bir araştırmaya göre eğitim düzeyi düşük kadınların iş hayatında yer alma şansları oldukça düşük olmakta, ancak vasıfsız işlerde çalışabilmektedirler. 2011 yılında, Türkiye’de 15 ve daha üst yaştaki işgücüne katılma oranı erkeklerde %69,2 olurken, kadınlarda %25,9 dur. Bu oran 25-29 yaş grubunda %38,3 tür. İş hayatına katılma ilişkin veriler kadınların iş hayatındaki yerini ortaya koymaktadır. Araştırma sonucunda çalışma grubunda yer alanların köylerinde sağlık kuruluşunun olmadığı, ancak köylerinin merkeze yakın olması, haftada iki kez pazara gelmeleri nedeniyle sağlık merkezlerine ulaşımında da sıkıntı yaşamadıkları anlaşılmaktadır. Bir çalışma ailenin toplumun özeti

niteliğinde, fertlere ailede tanınan haklar ve yüklenen sorumlulukların toplumda tanınan hak ve yüklenen sorumluluklarla doğru orantılı olduğu, özellikle kadının evlilikteki durumunun, toplumdaki durumunu yansıttığı belirtilmiş, bu görüşten yola çıkılarak; aile geçiminde ekonomik anlamda sorumluluk yükü almış bayanlara, çalışmalarına destek veren aynı zamanda onlara yardımcı olan eşlerin bulunmasının ve bu durumun giderek artmasının toplum yapısını olumlu yönde değiştirdiğini vurgulamıştır (İncekara, 2011). Katılımcıların çoğunun aile içi şiddetin olmaması gerektiğini düşündükleri anlaşılmaktadır. Ancak kadının erkeğe boyun eğmediğinde şiddetin olabileceği düşüncesi de az da olsa yer almaktadır. Bu konuda toplumun geleneksel yapısındaki değerlerin etkili olduğu söylenebilir. Konu ile ilgili araştırmalarda da kadına yönelik şiddetin sosyal nedenleri incelendiğinde geleneksel aile yapısında kadınların erkeğe hizmet etmesi gerektiği, erkeklerin kararlarda söz sahibi olduğuna ilişkin değerlerin kadına yönelik şiddeti tetiklediği (Özbey, 2012) düşüncesi yer almaktadır. İlkaracan ve Gülçür'e (1996) göre; Kadınların aile içinde gördüğü bu şiddet, hala kadına karşı şiddetin insan haklarının ihlali olarak görülmediği, gerek toplum gerek devlet tarafından, eşler arası çözümlenmesi gereken özel bir mesele olarak kabul edildiği feminizm hareketinin amacını oluşturduğu, şiddete uğrayan kadınları doğrudan ilgilendiren ve onları etkileyen olaylarla mücadele etmek gerektiği vurgulanmaktadır.

Kadınların çoğu telefon kullanmakta ancak tablet, bilgisayar ve internet kullanmamaktadır. Bilgi edinme ve iletişim kurma amacıyla, son yıllarda bilim ve teknolojiye hızlı gelişmelerin meydana getirdiği bilgi patlaması ve bilgi teknolojilerinin toplumsal ve ekonomik gelişmeye sundukları olanaklar dikkate alındığında, bu aşamanın bilgi toplumu olarak adlandırılması uygun görülmektedir (Özden, 2002, 15). TÜİK (2012) verilerine göre Türkiye'de bilgisayar ve internet kullanım oranları 16-74 yaş grubundaki erkeklerde %59 ve %58,1 iken, kadınlarda %38,5 ve %37'dir. Bilgisayar ve internet kullanımı kentsel yerlerde %57,8 ve %56,6, kırsal yerlerde ise %27,6 ve %26,4'tür. Bu verilerde araştırmayı desteklemektedir. Kadınların çeşitli kurslara katıldıkları, yeni kurslara katılma konusunda bazılarının istekli olduğu, bazılarının ise zaman yokluğu, ya da istedikleri gibi kurs bulamama gibi nedenlerle kurslara katılma konusunda isteksiz oldukları söylenebilir. Toplumdaki tüm bireylerin özellikle kadınların yaşam boyu sürekli eğitimleri, çeşitli kurumların kadın eğitimi konusunda çalışmalarını arttırmaları gerektiği söylenebilir. Halk eğitim ve mesleki eğitim merkezlerinde kadınların, mesleki eğitim kurs programlarından yararlandırılması, ekonomik ve sosyal hayata katılmaları ve gelir getirici meslek edinmelerinin sağlanması gerekmektedir (T.C. ASPB 2012, 19). Kadınların tamamı

kadınların siyasi hayatta yer alması gerektiğini düşünmektedirler. Kadınların yönetim süreçlerine eşit katılımı sadece adalet ve demokrasi talebi olmakla kalmayıp aynı zamanda kadının statüsünün geliştirilmesi için de gereklidir. Kadının her düzeyde kararlara katılımı sağlanmalı, yönetimin tüm düzeylerinde eşitlikçi yaklaşım yerleştirilmelidir. Kalkınma ve çağdaşlık hedeflerine ulaşmak bunlarla mümkün olacaktır (T.C. ASPB 2012, 30). Pazarda çalışan kadınların genel olarak hayatlarından memnun oldukları ancak eğitimlerine devam etmiş olsalardı hemşire, memurluk ve öğretmenlik gibi meslekleri yapmak istedikleri anlaşılmaktadır. Dönmez'in (1990) yaptığı bir araştırmaya göre toplum tarafından kadına en çok yakıştırılan ve kadınların tercih ettikleri meslekler konusunda öğretmenlik önemli yer kaplamakta olduğu, bu bulgularından çalışmayı desteklediği anlaşılmaktadır. Eğitim düzeyi düşük kadınlar birey olma, kendini ifade etme, toplumsal işbölümüne katılma gibi konularda da önemli sorunlar yaşamaktadırlar. "Hayatın içinde yer alma ve ekonomik özgürlüğünü kazanma konusunda kadın eğitimi ve mesleki eğitim oldukça büyük önem taşımaktadır" (Taşpınar, 2014). Kadınların kendilerini geliştirecek kurslara katılmalarının yararlı olacağı söylenebilir. Ülkeler içinde, ülkeler arasında eşitsizlikleri ve dengesizlikleri besleyen süreçlerin değiştiği günümüzde birey ve toplumların barışçıl, insancıl şartlarda daha iyi yaşaması için sürekli kendini geliştiren bireylere ihtiyaç bulunmaktadır (Balay, 2004).

Elde edilen sonuçlara göre bazı önerilerde bulunulabilir;

Kız çocuklarının eğitimi ve meslek edinmesi önündeki engeller kaldırılmalıdır.

Erken evlilik konusunda yeterli önlemler alınmalıdır.

Kadınların siyasette yer alması için gerekli önlemler alınmalı ve seçimlerde aday olmaları için teşvik edilmelidir.

Özellikle küçük yerleşim yerlerinde halk eğitim merkezleri ve diğer kurumlar kadınlara yönelik çeşitli kurslar açılmalıdır.

Kadınların bilgisayar, internet gibi teknolojik araçlardan yararlanması için eğitim verilmeli, teknolojiye erişimleri sağlanmalıdır.

Pazarlarda çalışan kadınlar belediyeler tarafından desteklenmelidir.

KAYNAKÇA

- Aliağaoğlu, A. (2012) . Balıkesir Şehrinde haftalık pazarlar: çekicilikler ve sorunlar. Doğu Coğrafya Dergisi, 17(27), 27-43.
- Balay, R. (2004). Küreselleşme, bilgi toplumu ve eğitim. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, 37(2), 61-82.
- Başak, S. vd. (2013). Kadının görünmeyen emeği: ikinci vardiya Anka Kadın Araştırma Merkezi, Rapor no:2013/01.
- Batur N. , Bahadır H. , İşgör ve diğerleri. (2008) İş Hayatında Kadın Olmak. Çankaya Üniversitesi Gündem, Sayı:29, Nisan.
- Bayraktar I. (2012) Türkiye çocuk yaşta evlilik UNFPA. <http://unfpa.org/webdav/site/eeca/shared/documents/publications/Turkey>
- Çelikoğlu Ş.&Koday S. (2001) Geleneksel Alışveriş Mekânlarına Bir Örnek: Bartın Kadınlar Pazarı (Galla Bazarı). Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 15 (2), 243-262.
- Doğramacı, E. (2008). İş hayatında kadın. Çankaya Üniversitesi. Gündem. Sayı: 29.Nisan
- Duruoğlu, T. (2007). Emek piyasasında cinsiyetçi ücret ayrımı, İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi, Sayı 24.
- Dönmez, A. (1990) Kadınlar kadınlara karşı önyargılı mı? Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Dergisi, 33 (1-2)
- Ersoy, E. (2009) Cinsiyet kültürü içerisinde kadın ve erkek kimliği. Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 19(2), 209-230
- Gavcar E., Uçma T.& Köroğlu Ç. (2006) Seyyar pazar esnafının sorunları ve çözüm önerileri (Muğla İli Örneği). İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 5 (9), 133-142.
- İlkaracan, Gülçür, Arın, (1996), Aile içi şiddet ve kadın suçluluğu sıcak yuva masalı İstanbul: Metis.
- İncekara, E.L. (2011). Kur'an'a göre kadın ve evlilik. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Üniversitesi
- Keçe, C. (2011) Küçük evlilik, büyük sorun! Milliyet Gazetesi. 22.11.2011
- Kocacık, F.& Gökkaya, V. (2005). Türkiye' de çalışan kadınlar ve sorunları, C.Ü. İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, 6(1)
- Koray, M. Demirbilek S& Demirbilek T. (2000) Gıda işkolunda çalışan kadınların koşulları ve geleceği. Ankara: T.C. Başbakanlık KSSGM.
- Mert, K. (2000) Tüketicilerin alışveriş merkezlerini tercih nedenleri satın alma davranışları değişiyor mu?, 9. Ulusal Bölge Bilimi 7 Bölge Planlama Kongresi Bildiriler Kitabı, Trabzon.
- Mitchell W. A. & Özgüç, N. (2000). Şehirlerin alternatif alışveriş mekânları: İstanbul'da haftalık pazarlar. Tasarım+Kuram Dergisi 1 (2)
- Özbey,O. (2102). Kadına Yönelik Şiddetin Temelleri Hukuk Gündemi Dergisi. <http://www.ankarabaru.org.tr/siteler/ankarabaru/hgdmakale/2012-1/11.pdf> (05.05.2014 tarihinde indirildi)
- Sayın, E.(2011) Kadın girişimcilerin sorunlarının betimleyici analizi. Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi

- Sevim, S. A. & Kuzgun Y. (2004). Kadınların çalışmasına karşı tutum ve dini yönelim arasındaki ilişki. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi
- Susam, R. T. (2013). Özel sektörde çalışan kadınların sorunları: Erzurum İli Örneği. Yüksek Lisans Tezi. Atatürk Üniversitesi, Erzurum.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2008). Nitel Araştırma Yöntemleri. Ankara: Seçkin.
- Taşpınar, M. (2014) Kadınların meslek eğitimi ve Türkiye. Hürriyet Gazetesi. 14 Temmuz
- TBMM.(2009) Erken yaşta evlilikler hakkında inceleme yapılmasına dair komisyon raporu. http://www.tbmm.gov.tr/komisyon/kefe/docs/komisyon_rapor.pdf (01.05.2014 tarihinde indirildi)
- T.C. ASPB Aile ve Sosyal Politikalar Genel Müdürlüğü (2012). Türkiye’de kadının durumu. Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü. Ankara
- TÜİK.(2014) İstatistiklerle Kadın, 2013. Türkiye İstatistik Kurumu Haber Bülteni. <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=16056> (01.05.2014 tarihinde indirildi.)
- TÜİK.(2012). İnternete erişim imkânı olan hane oranı %47,2’ye yükseldi. İstatistik Kurumu Haber Bülteni. <http://www.tuik.gov.tr/PreHaberBultenleri.do?id=10880> (01.05.2014 tarihinde indirildi.)

SUMMARY

Almost half of world's population is women. The rate of women's participation in economic and social life in Turkey is not proportional to their population. Women who work are mostly in certain sectors. That women work in unqualified jobs and as family workers is another issue. In terms of gender mainstreaming roles, the fact that women are responsible for family life delayed her existence in working life (Cited-by. Sevim& Kuzgun, 2004). Most of the women stay away from the production activities in the society and acquire skills according to gender mainstreaming, mindscapes and stereotyped behaviors infused as of young ages. Sometimes these skills provide them with employment opportunities in occupations and business sectors which are kind of extensions of their work at home (Duruoğlu, 2007). Women's economic freedom in the society could be shown as a proof of increasing their self-reliance. Also with the effects of globalization today, there have been significant changes in the lives and social relationships of women (Ersoy, 2009). Local bazaars are shopping places that survived until present day. The most typical example of women who sell what they grow in local bazaars in Turkey is Bartın Bazaar of Ladies. Located in the city center and also known as the public bazaar, this local bazaar is also known as Galla Bazar where women sell fruits, vegetables, butter, eggs, cheese and yogurt that they grow and produce themselves. The overall objective of the study, which focuses on the women who sell the products they grow, is to determine the views of the women, who sell in the local bazaars, on social life, and to identify the points of views of these women, who are not only engaged in housework but also gardening and husbandry, about education and life. To this end, such questions as the marriage age, what they do when they did not come to bazaar, the problems they face in business life, their husband's support, their access to health institutions, their opinions about domestic violence, whether they use technological devices and attend to courses, women's existence in political life, whether they were satisfied with their lives and what they would like to do if they studied were asked to the women.

The study was a qualitative research. 24 women selling in Bartın Bazaar of Ladies (Galla Bazarı) constituted the working group of the study. Convenience sampling was selected for the study. Individual interviews were used for data collection. While preparing the forms, first the literature was reviewed and a form including 8 open-ended and semi-structured questions was prepared. The ages of the participating women ranged between 21-65. Among them, fourteen women were primary school graduates, whilst two were secondary school graduates and one was high school graduate. Six participants were illiterate and one was literate yet did not study at any school. The collected data was analyzed with content analysis. The findings were interpreted and direct citations were included. The results revealed that participants think that women should not marry at a young age and that they should first study and have a profession. It was found that participating women had problems with the clients, had problems about finding a place in the bazaar and were negatively effected from cold-hot weather conditions and that their husbands were supportive to them about selling their products in the

market. It was found that there were no health institutions in the villages women live, however, because they lived close to the city center and they came to the bazaar twice every week, they did not have any difficulties in accessing health institutions. It was seen that women believed that domestic violence should not happen however, it was understood that participants, even a little, thought if women did not obey men, acts of violence could happen. It can be said that the values in the traditional structure of the society also have an impact on the issue. It was seen that most of the women used mobile phones but not tablets, computers and internet. It was seen that women attended to various courses, and that they were willing to attend new ones however, they had problems such as there was no course they wanted to attend or they did not have time to attend. All of the participating women believed that women should be in political life. It can be said that women in this bazaar were glad with their lives in general and yet, if they studied they would choose being nurse, teacher and civil servant as a job and that they did not attend to courses that will develop them. According to the results obstacles ahead of girls education should be removed and necessary precautions against early marriages should be taken. Necessary precautions should be taken for women to take part in politics and they should be encouraged to be candidate in the elections. Particularly in small settlements, public education centers and other institutions should open courses for women. Trainings should be provided on using technological devices such as computer and internet, and thus, women's Access to technology should be ensured. Women working in bazaars should be supported by the municipalities.